

SATAKUNTALAISEN RUOKAKAETJUN ILMASTOKESTÄVYYS-OHJELMA

RUOKAKETJUN ILMASTO- JA HIILI -SWOT

RUOKAKETJUN ILMASTO- JA HIILI -SWOT

Satakuntalaisille ruokaketjun yrityksille lähetettiin vuosien 2021 ja 2022 vaihteessa kysely ilmastokestävyydestä. Kyselyn avulla kartoitettiin yritysten bio- ja kiertotalouden, energiankäytön sekä sivuvirtojen hyödyntämisen nykytilannetta ja tulevaisuuden kehittämistarpeita.

Kyselyyn vastasi 26 yritystä. Vastausten perusteella tehtiin SWOT-analyysi ja arvioitiin Satakunnan alueen kiertotaloutta edistävien toimien tilaa (vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkakuvia). SWOT-analyysi on jaoteltu kolmeen eri osa-alueeseen:

- Ilmastokestävyys/bio- ja kiertotalous
- Energiankäyttö
- Sivuvirrat

ILMASTOKESTÄVYYS / BIO- JA KIERTOTALOUS

Vahvuudet

- Yrityksistä 58 %:lla toteutetaan jo toimenpiteitä kasvihuonekaasujen vähentämiseen
- Yrityksillä on kontakteja muihin arvoketjun toimijoihin
- Yritykset ovat tietoisia raaka-aineiden ja materiaalien tuotantotavoista ja alkuperätakuista

Heikkoudet

- Yrityksillä ei juurikaan ole tietoa alihankkijoiden toiminnan ilmastokestävyystä
- Pääosalla yrityksistä ei ole ollut kiertotalouteen liittyviä tutkimusprojekteja/ pilotteja
- Kaikilla yrityksillä ei ole käytössä riittävästi osaavaa työvoimaa/resursseja bio- ja kiertotalouden kehittämiseen
- Kaikille yrityksille ei ole tuttuja työkalut, joita voisi hyödyntää esim. materiaalitehokkuuden parantamisessa

Mahdollisuudet

- Kannustimet ohjaisivat yritysten toimintaa kohti hiilineutraalimpia käytänteitä
- Yrityksistä 92 % on kiinnostunut kiertotalouden kehittämiseen ja pilotointeihin yhdessä asiantuntijoiden tai muiden yritysten kanssa
- Tieto taloudellisesta säästöstä ohjaa tekemään kestävämpiä "valintoja"
- Yritykset ovat kiinnostuneita palkkaamaan opiskelijoita (AMK/yliopistot) kesätöihin / harjoittelijoiksi alan työtehtäviin sekä tekemään yhteistyötä oppilaitosten kanssa
- Yrityksistä 37 %:lla on kiinnostusta materiaalitehokkuuden arvioinnista ja parantamisesta

Uhat

- Osa yrityksistä ei ole sitoutunut toteuttamaan kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviä toimenpiteitä
- Yritykset eivät saa osaavaa työvoimaa "hiilineutraalisuus-tavoitteissa"

ENERGIANKÄYTTÖ

Vahvuudet

- Yrityksistä 73 % on toteuttanut energiansäästöratkaisuja
- Pääasiallisina energiansäästöratkaisuinä ovat lämmön talteenottoratkaisut (74 %) ja energiatehokas valaistus (63 %).

Heikkoudet

- Pääosalla yrityksistä ei ole kirjattuja tavoitteita tulevaisuuden energian käyttöön liittyen.

Mahdollisuudet

- Yritykset ovat kiinnostuneita energiasäästöratkaisusta (erityisesti lämmön talteenottoratkaisusta sekä uusituvan energian käytön lisäämisestä).
- Yrityksillä on kiinnostusta hyödyntää biokaasulaitoksen tuottamaa energiaa erityisesti lämmön / sähkön tuotannossa.
- Aurinkopaneelien hyödyntämispotentiaali koetaan hyväksi ja tuulivoiman hyödyntämisessä nähdään myös mahdollisuuksia.
- Yritysten lähellä sijaitsee kompostointi- ja /tai biokaasulaitoksia.

Uhat

- Yritykset eivät ota käyttöön uusiutuvia energialähteitä, koska investointikustannukset ovat isot ja se ei ole taloudellisesti kannattavaa.
- Energian nopea hinnan nousu
- Yritykset ovat pääosin ostetun sähköenergian varassa

SIVUVIRRAT

Vahvuudet

- Useat yritykset etsivät aktiivisesti uusia keinoja sivuvirtojen hyödyntämiseen
- Yritykset etsivät uutta tietoa sivuvirtojen hyödyntämisestä useasta eri lähteestä/paikasta
- Yrityksissä muodostuvat biopohjaiset sivuvirrat ohjataan jo jonkin asteen hyötykäyttöön
- Sivuvirtojen arvojakeiden jalostusta tehdään jo tai siitä on kiinnostunut suurin osa yrityksistä

Heikkoudet

- Yrityksillä ei ole tarpeeksi tietoa sivuvirtojen mahdollisista vastaanottajista ja hyödyntämisen mahdollisuuksista
- Sivuvirtojen määrä on liian pieni hyödyntämistason lisäämiselle
- Yritysten toimitiloja/laitteita ei voida hyödyntää toisen toimijan/tuotteen prosesseissa
- Tieto sivuvirtojen hyödyntämisestä on hajallaan monessa eri paikassa

Mahdollisuudet

- Yritysten sivuvirtojen jatkojalostuksen astetta on mahdollisuus nostaa
- Sivuvirtojen käsittelyssä / kuljetuksissa on mahdollisuuksia yritysten yhteistyölle

Uhat

- Sivuvirtojen arvojakeille ei löydetä kustannustehokasta jatkojalostusmahdollisuutta
- Sivuvirtoja liian vähäinen määrä, jotta niitä olisi kannattava kuljettaa ja jatkojalostaa
- Lainsäädäntö vaikeuttaa/estää sivuvirtojen hyödyntämistä ja jatkojalostamista